

Debat Lentiz MBO Greenport, 3 februari 2011 Naaldwijk

“Stel je voor dat je met drie anderen in een hete luchtballon zit die dreigt neer te storten. De enige manier om dit te voorkomen is door een persoon uit de ballon te gooien. Hoe overtuig je de anderen ervan dat jij moet blijven, hoe leg je ze uit dat jij belangrijk bent voor de wereld? Dat doe je door te debatteren!” Zo opende debattrainer Abulhassan al-Jaberi deze dag.

Deze dag stond in het teken van *Kies Kleur in Groen*, een project in samenwerking met FORUM, waarbij leerlingen van het Lentiz MBO Greenport een debattraining kregen van een professionele debattrainer. Belangrijke maatschappelijke kwesties als diversiteit, tolerantie en de multiculturele samenleving waren centrale thema's in dit debat.

Abulhassan al-Jaberi legt de leerlingen uit waarom debatteren zo belangrijk is: “Het maakt niet uit wat voor baan je later krijgt, in je leven zul je altijd mensen om je heen hebben die je moet uitleggen waarom een bepaalde handeling of strategie de juiste is, je zult ze moeten overtuigen. Maar ook nu, denk maar aan de keren dat je met je moeder hebt gediscussieerd over hoe laat je thuis moet zijn. Als je goed kunt debatteren, kun je je moeder overtuigen dat je na twaalfen thuis mag komen.”

De leerlingen van het Lentiz MBO oefenen met een aantal stellingen, om daarna in een debat te laten zien wat ze hadden opgestoken. Maar eerst de theorie. Want hoe werkt debatteren eigenlijk, en wat is een argument? Abulhassan legt uit dat je twee vormen van communicatie gebruikt wanneer je spreekt, verbaal en non-verbaal. Bij verbaal horen bijvoorbeeld je spreektempo en de woorden die je kiest, terwijl non-verbaal gaat over je gezichtsuitdrukking, gebaren en hoe je handen bewegen. “Zorg dat dit allemaal aansluit bij je publiek en de emotie die je wil overbrengen.”

Oefenen gebeurde meteen in Lagerhuis formatie. Bij de stelling “het deurbeleid van discotheken ten aanzien van jongeren is goed” werd de groep ingedeeld in voor- en tegenstanders van de stelling, en een jury. Je mocht niet je eigen positie kiezen. De jury zou de debaters beoordelen aan de hand van zojuist opgedane kennis. Marcella beet het spits af en pleitte voor het huidige deurbeleid, want allochtone jongeren zouden vaak betrokken zijn bij gevechten in discotheken.

Chantal reageerde sterk en legde uit dat niet alle allochtone jongeren problemen veroorzaken, en “autochtonen doen ook weleens dingen fout”. Marcella en haar klasgenoten vonden het moeilijk om een standpunt te verdedigen waar ze eigenlijk niet achter stonden.

Na een verhitte ochtend was het tijd voor een break. De leerlingen kregen de kans om bij te tanken en al die nieuwe informatie te laten bezinken, om daarna weer snel verder te gaan met de debattheorie. Abulhassan legde uit dat je in een debat je standpunt moet onderbouwen met argumenten. Die geven zo goed mogelijk antwoord op de waarom vraag.

Om die reden mochten de leerlingen hun positie niet kiezen bij het oefendeбат, zo leer je namelijk je in een ander te verplaatsen. Daarnaast moet je de argumenten van je tegenstander eerst kennen om ze te weerleggen.

Nu kon er weer geoefend worden met de volgende stelling: “De grenzen moeten dicht voor alle asielzoekers.” Dit keer opende Jean-Paul: “Nederland wordt steeds voller, we moeten natuurgebieden kappen om huizen te bouwen voor asielzoekers en dat kost ons meer belasting.” Stefan reageerde hierop: “Wij moeten onze verantwoordelijkheid nemen en mensen die geen eerlijke kans hebben helpen.” Hierop reageerde Petra fel: “Ik vind dat Nederland genoeg zorgen heeft, zo worden het er alleen maar meer.” Abulhassan legde nu het debat stil om de nodige nuances aan te brengen. Hij legde Petra uit dat ze wel moet noemen wat voor zorgen Nederland heeft en op welke manier dit nu meer wordt. Ook moet Stefan uitleggen wat het betekent dat asielzoekers in hun land geen eerlijke kans hebben, bijvoorbeeld dat iemand uit een oorlogsgebied komt.

Trainer Abulhassan al-Jaberi legt wat feiten op tafel; “Wisten jullie dat jaarlijks meer mensen Nederland verlaten dan dat er bij komen? Daarnaast vergrijsst Nederland en volgens cijfers van het CBS krimpt de bevolking eerder. Nederland is vol is dus geen goed argument, want het klopt feitelijk niet. Zorg dat je de feiten juist hebt als je iets zegt, zoek het bijvoorbeeld op.”

Nu werd alle opgedane kennis in de praktijk gebracht in een debat waar de directeur van de school en andere gasten getuige van zouden zijn. “In Nederland is er maar een cultuur, en dat is de Nederlandse”, zo luidde de eerste stelling, gevolgd door “alle mensen in functie mogen in de rechtszaal een hoofddoek dragen.” Argumenten en tegenargumenten werden vurig uitgewisseld, terwijl de jury nauwlettend de argumentatie en non-verbale technieken van de debaters in de gaten hield. Ook de laatste stelling, “homo’s moeten ook in de kerk kunnen trouwen”, bracht een hoop los.

Deze stellingen waren bewust uitgekozen om de leerlingen aan het denken te zetten over zaken als objectiviteit, diversiteit, discriminatie en vrijheid van religie. Ze werden gestimuleerd om hun eigen denkbeelden kritisch onder de loep te nemen, waarbij velen open stonden voor de mening van een ander en zich bereid toonden van standpunt te veranderen als daar goede redenen voor waren.

Terwijl er werd nagepraat over het debat kwam er een jury bijeen om te bepalen welke debaters naar huis zouden gaan met een prijs. De jury vond Tim inhoudelijk sterk en beloonde hem met een cadeau. Svenja ontving ook een prijs; zij had de jury geïmponeerd met haar presentatie techniek. Anja, de docente, was zeer tevreden met de prestatie van de klas, zodanig dat ze haar presentje afstond aan Leroy; hij ging naar huis met de aanmoedigingsprijs.